

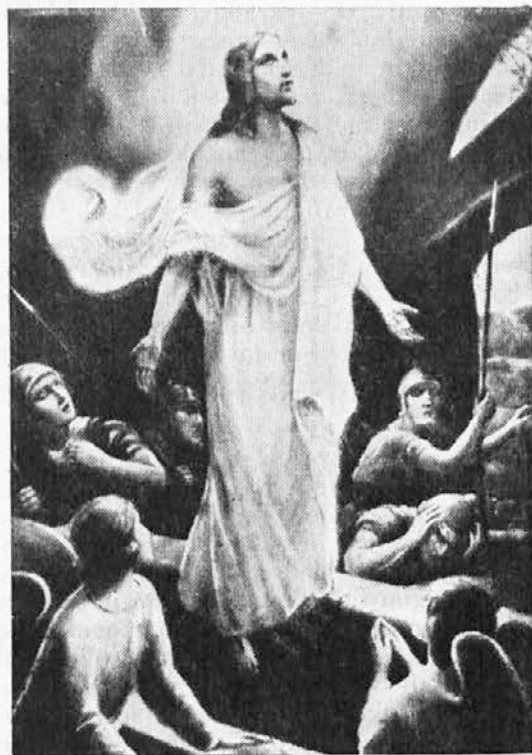
LETO IX.

V LJUBLJANI 20. MARCA

ŠTEV. 13

F. S. Finžgar

Pogovor z mladim prijateljem

»Kaj mislite o nas mladih?«

»Kaj naj mislim? Kajkrat sem že ležal v gozdu in gledal ob sebi prav mlade smrečice — majcene, v prvem letu življenja. Tam pa večje — še večje — in velikanke. Vse enako žive — bódejo iz tal, rastó, se bore, vse kipijo kvišku, nekatere hitro, druge počasi; nekatere omagajo, druge se prerijejo skozi gnečo. Taki ste vi mladi! Vsi kipite kvišku — v višave življenja: mnogi ne boste dorasli — ostali boste kar pri tleh. Tako je bilo, odkar roma človeški rod po zemlji: Mladina vedno enaka.«

»Zakaj pa nam pravijo starejši: Mi smo bili čisto drugačni?«

»Naj vam še pokažejo, v čem? V čem bistvenem namreč. Da danes hodite vsi v šolo in mislite, da ste učeni; pa ni res. Nabere se v vas dokaj znanja,

zamira pa tisto samoniklo mišljenje nekdanje mladine. Časih si naletel na originale vsepovsod. In danes? Izjeme so. Preveč je papagajstva. Šablona.

Vse je vsakemu že dano. Čemu bi mislil, ko je zanj od drugih že vse pre-mišljeno. Posnema, ponavlja, tujo šaro prodaja.«

»Pravijo nam, da smo preveč scrkljani.«

»To je zelo relativen pojem. Življenjska raven, stalo, je danes stoodstotno drugačno ko nekdanj. Ali stojiš kdaj pred izložbami? Postoj in preudari: sto predmetov je naprodaj, ki bi brez njih lahko živeli. Ker pa so, mislimo, da jih moramo imeti. Nekdanj so brez teh prav tako srečno živeli. (Danes je dekle obupano, če nima trajne.) Bili so utrjeni. Za posteljo gola klop. Videl sem, kako so otroci pod mizo prenočevali, pa so bili kot zreli kostanj zdravo zapečeni. Danes te naravne siročine skoraj nikjer ni. Zato so pa šole, pi-sarne, tovarne. Natezalnice in ubijalke živcev. Sodim, da je današnji šport nujen zaradi teh udobnih neudobnosti. Da se telo utrdi, navadi naporov in dozori za borbo življenja.«

»Očitajo nam, da mladi nimamo idealov.«

»Tega vam ne očitam jaz. Mladina ni bila nikoli brez idealov. Že zaradi tega ne, ker mladi vse vedo in vedo najbolje, hočejo četudi z največjimi žrtvami ves svet izboljšati, vse prevrniti in sezidati babilonski stolp, sodoben nebotičnik, ki bo stal sredi živega paradiža. In bo na svetu vse sama čista pravica, blažena sreča, večno ugodje brez križa, a dela in truda kar najmanj, igre in zabave pa na pretek. Kakor je pisano v Pismu: »Ljudje so sedli jest in pit in so vstali igrati.« Zelene trate v puščavi — gradovi v oblakih! Vsi stari smo bili — po misli mladih — nerodni, da si vsega tega že nismo ustvarili. Stari pa godrnjamo in hvalimo pretekle čase, da so bili boljši. Mladi ne verjamete in se nam smejete. Celó sv. pismo vam pritegne: »Ne govori, kaj je vzrok, da so bili prejšnji časi boljši. Tako vprašanje je ne-umno.« Prav ta mladostni idealizem se rad razraste v nekakšno mladostno prešernost. Nič ne de. To je mlado zdravje. Nevarno pa je, da se iz prešernosti razvije ogabni napuh, ki nesmiselno lovi krilatice, modo, izgublja pa večno božje sidro — verbum Domini manet in aeternum — in postane begajoči oblaček, ki ga preganjajo vetrovi sem in tja: tavajoča zvezda. Napuh, sem rekel. Da: »Jejta, bosta sama bogova!« — To je bil pogon, napuh, ki je preslepil prvo ženo, da je drzno segla v božji red in ga razdrla. In še danes ga razdirajo samó — bogovi, napuhnjeni človeški bogovi. »Delajo se bolj modre, kot je treba, zato postanejo bedaki — in bedaki sejejo vetrove, žanjejo vihar, dokler vihar še njih ne požanje.«

»Vse to cika na sedanje človeštvo, mar ne?«

»Imaš oči, da gledaš, ušesa, da poslušáš — zato ti na to ne odgovarjam. Pridodam samo tole: Vsakemu človeku je vrojen in z božjo besedo potrjen imperativ: »Ljubi Gospoda svojega Boga... Stori dobro, varuj se hudega... Kar želiš, da bi drugi tebi storili, stori drugim tudi ti...« Kdor ta imperativ v sebi odrine, prekriči, zaduši, naj je to zaradi družbe, okolja, pohote, se-bičnosti ali zraka, ki je zastrupljen z dihom ošabnih bogov-človekov, ta sebe kot človek več ne spozna, ker je odrinil Boga, v katerem in po katerem je tudi edino pravo spoznanje sebe — človeka. Tak se nujno sprevrže iz človeka (kaj šele iz kristjana!) v izmaličeno bitje, ki je samo sebi bog, ki si zakriva lice s hinavsko krinko in si natika rokavice, da ljudje ne vidijo krempljev, s katerimi dere in mrevari sočloveka. Prebiraj zgodovino in pre-mišljuj socialne krivice v svetu.«

»Saj nam, mladim, gre najbolj za to, da odpravimo hude socialne krivice.«

»Prav imaš. Pripravljajte se za to delo. Toda pazite na dvoje: Ljubezen je zvitorepa, kar se da. Koliko ljudi grmi in trobi v svet, da sovražijo krivico in ljubijo bednega sočloveka, pa se kajkrat izkaže, da ljubijo in iščejo le sebe. In še nekaj: Le trudite se, da popravljate krivice, da lajšate bedo, toda odpravili tega ne boste. Beda, ubožstvo je misterij — skrivnost človeštva. »Ubožce boste vedno imeli med seboj.« Zgodovina človeštva nam potrjuje Gospodovo skrivnostno besedo. Za na pot v življenje pomnite: Berite Prešernovo Slovo od mladosti. Res, v svojem resnem razcvetu je ne morete še doživeti. Toda resnica življenja je: Vsi romamo čez Golgoto s križem obloženi. Neki padajo pogosto, neki ga nosijo vdano, a vsi ga nosimo: Očetje, matere, otroci, stanovi, narodi. S križem je naš Gospod svet odrešil, le s križem, z delom, trpljenjem, odpuščanjem in ljubeznijo bomo reševali, kar nam je Bog prisodil, in romali vsak v svojo Veliko noč.

Kdor pa izda in proda svojega Boga, kdor posili celó množico v to klavarno kupčijo, nujno zaide sam z množico vred na pot pogube. Kakor učence iz Kariota.

Pozdravljen, ljubi mladi prijatelj!
Veselo alelujo!»

Oblak Pavel

V božjo mladost

*Iz Tvojih vseh trpljenj obsegajočih ran,
iz neizmernih žrtev, muk, zasramovanj,
iz Tvoje neizrazno velike ljubezni —
si nam prinesel vseoživljajočega —
vstajenja dan!*

*Sedaj ni več trpljenja, ne bridkosti,
sedaj smo novi, polni vsi mladosti
in žive vere v Tebi.*

*O pridi, vstali Krist, v domove naše
in v naše duše!*

*Razsvetli jih kot sonce v jutru paše —
da bo povesod pomlad,
povesod mladost,
povesod nas vseh boš Ti — najboljši gost!*

*Usem kongreganistom, naročnikom in pri-
jateljem »Naše zvezde« želita za praznike
Vstajenja mnogo veselja v Bogu
uredništvo in uprava.*

Veruj v svoje poslanstvo

Čisto odveč sem na svetu. Kdo ve zame? Za koga kaj pomenim? Nič! Kakor zrno na morskem obali... Kakor nepoznani vojak pod rušo skupnega groba... Kakor Pepelčica in Desetnica... Ničesar ne zmorem. Najbolje bi bilo zame, da umrjem...

Tako tožiš ob urah malodušnosti, naveličanosti. Tako tožiš ti, ki si mlad, ti, ki stojiš ob razcvetu življenja! Nič več ne veruješ vase, v svojo moč, v svoje poslanstvo!

In vendar, ali veš, da sam Bog veruje vate, v tvojo moč, v tvoje poslanstvo? Ali veš, da te On potrebuje, da računa nate? Ko je pregledoval vrsto človeških otrok, je obstal tudi pri tebi, prav pri tebi, na tebi se je ustavilo Njegovo oko, nate je položil svojo roko. Po imenu te je poklical. »Tebe potrebujem, prav tebe...«

P. Lippert je ob začetku svojega redovnega življenja zapisal v svoj dnevnik: »Da bi mi le naložili veliko, veliko dela! To edino življenje, ki ga imam, naj mi Bog ni dal zastonj!«

Tudi tvoje življenje pomeni nekaj, pomeni mnogo — za Boga in za ljudi, ki ti jih je On kakor koli že zaupal. Tudi nad tvojo zibelko je stalo kakor nad zibelko Janeza Krstnika: »Človek — od Boga poslan v pričevanje, da bi pričeval o Luči, da bi vsi po njem verovali.«

In če bi bil samo eden, ki si se mu smel posvetiti, da je našel domov — nisi živel zastonj!

Ponižna sestra Luiza Claret de la Touche je na večer svojega življenja zapisala lepo besedo: »Kaj je bilo moje življenje? Pero, ki ga veter nosi, peščeno zrno, ki ga morje prenaša. In vendar, to pero, to zrno — bilo je sel neskončne Ljubezni.«

Sel, poslanka neskončne Ljubezni — to si tudi ti! Poslan, poslana od Boga k čisto določenim ljudem, ki ti jih Bog pripelje na pot — v šoli, doma, v družbi — da jim prineseš sporočilo, pozdrav od Njega, da jih primeš za roko in pelješ k Njemu, domov...

Ali si zaslutil, da imaš tudi ti svoje poslanstvo?...

Ali veš, da duše čakajo nate? Kakor skrivnosten zbor so pred teboj, s prošnjo v očeh, s prošnjo na ustnih, s prosečimi rokami: »V tvojih rokah je naša usoda!«

Nate čakajo — bolj hrepeneče kakor mornarji v pogreznjeni podmornici. Čakajo nate kakor človek, ki ga je zasul plaz. Čakajo nate kakor junaki v Alkazarju na pomoč. Čakajo nate kakor ljudje v dimu in plamenu na rešitev.

Ti moreš še pomagati, in morda edino ti...

Če ti ne spregovoriš odrešilne besede, bo šel človek neodrešen svojo pot, dokler — morda kmalu — ne podleže očarujočemu zlu...

Če ti ne odvzameš križa omahujočemu, se bo morda zgrudil pod bremenom...

Če ti ne vržeš potapljajočemu se rešilne vrvi, bo izginil v valovih...

Če ti ne zastaviš poti tovarišu, tovarišici, ki drvi proti prepadu, bo treščila vanj...

Če še ti zaloputneš duri, če še ti podereš most ljubezni, oni človek ne bo nikoli več našel poti v domačo hišo in morda zato tudi ne v Očetov dom... Ti s svojim nebeškim potrpljenjem, s svojo toplo dobrohotnostjo, s svojim dozorelim, dobrotljivim umevanjem in odpuščanjem bi mu bila edina še mogla zgraditi ozko brv za povratek...

Morda si ti še edini rešilni otoček zaupanja za brodolomca, ki obupuje sredi morja. Ti ga še držiš nad vodo. Ker ti edini še veruješ vanj, veruje tudi on vate in morda zato tudi v Boga...

Kardinal Newman je zapisal: »Bog, naj ne pride name kri duš, ki se pogublja!...«

Zdaj veš ali vsaj slutiš, kaj po božjem načrtu pomeniš za sočloveka, ki je v stiski.

Ker je vnaprej slišal pretresljivo tožbo tolikih src: »Nimam človeka, ki bi mi pomagal,« zato je Bog tebe poslal k temu in onemu kot poslanko, kot sla neskončne Ljubezni.

To edino življenje, ki ga imaš, naj ti ga Bog ni dal zastonj!...

O. Willibrord Verkade OSB

Molitev modernega apostola

O Bog, neskončno dobri, ki iz najgloblje notranjosti po tebi hrepenim! Daj, da te oznanjam, da bodo tudi drugi po tebi hrepeneli!

Daj mi besed, ki bodo kakor zvezde v temni noči, — kakor sončna luč, ki vse razsvetljuje, — kakor sončna toplota, ki vse poživlja.

Daj mi besed, toplih kakor blagodejni dež, ki po njem vse brsti in poganja.

Daj mi modrosti in ponižnosti, da se ne bom motil.

Daj, da bom z iskrenostjo in ljubeznivostjo duše prepričeval.

Da jih bom s preprostostjo in jasnostjo pridobil.

Daj, da bom padle dvigal,

slabotne podpiral,

bolne ozdravljaj,

zdrave utrjeval!

Razsvetli moj razum!

Utrdi mi voljo!

Razširi mi srce!

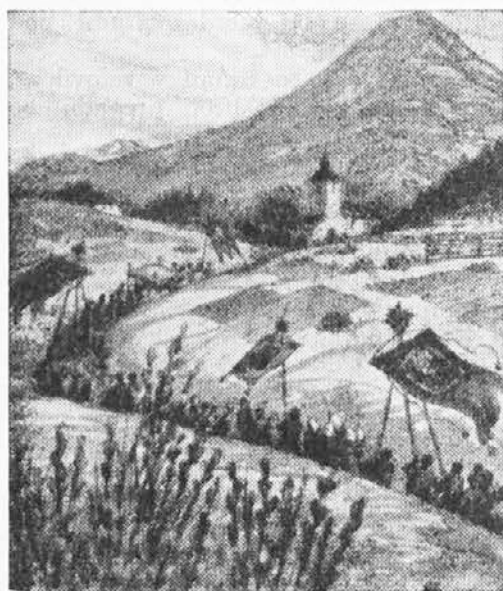
Naj sije nad menoj tvoje obličje!

O Izvor vsega življenja! Poživljaj mojega duha s svojo lučjo. Amen.

Kaj je hierarhični apostolat?

Hierarhični apostolat je službeno in zakonito urejeno poslanstvo in delovanje Cerkve, ki ga po Kristusovi volji izvršuje cerkveno načelstvo.

Kako ljubiš?

Najlepši dar Vsemogočnega je brez dvoma naše srce; saj je studenec najvišjih vrlin in resničnega veselja. V njem je moč. Srce, prepojeno s plemenito in globoko ljubeznijo, je sposobno za vse — sposobno je celo umreti.

Gorje tistim, ki nimajo srca. Gorje tistim, ki žive zase in ostanejo hladni pri pogledu na sveto hostijo, na duhovnikovo zatajevanje, na človeško trpljenje ter se ne znajo zavzeti za lepo misel, za nalogo, za potrebno žrtev.

Ali je treba ljubiti?

Da, ljubiti je treba. Bog nam je dal »srce«. Uporabljati ga je treba. Bog sam je ljubezen. Nprestano se daje. Ko je bival na zemlji, je globoko ljubil... vse duše,

zlasti najbolj propale. Molil je... trpel zanje... iskal jih je. Bil je nežen do svoje Matere, do Janeza, do Magdalene. Želel je ljubezen »svojih«... »Peter, ali me ljubiš bolj kot drugi?«

Kako ljubiti?

Tri različne ljubezni si stojijo nasproti: nagonka ljubezen, čutna ljubezen in končno plemenita ljubezen.

Ljubezen nagona je nizka, suženjska; skruni srce in pogublja duše. Ne daje resničnega veselja in prave sreče.

Čutna ljubezen je nekoliko bolj vzvišena, toda znati jo je treba vladati. Teži k romanom, k sanjarjam. Čutna ljubezen nas more oddaljiti od Boga, od dolžnosti in nas lahko zavede v nezdrava prijateljstva. Ta ljubezen je v globljem smislu sebična, vodi v razočaranja.

Končno pogledjmo plemenito ljubezen, ki izvira v višjih srčnih plasteh. Ta ljubezen je darežljiva, ne išče, temveč daje, daje in daruje. Išče srečo tistega, ki ga ljubi, ni nevoščljiva, zlasti pa je zvesta, zvesta do smrti. Plemenita ljubezen je veličina tistega, ki ga poseduje, in zaklad za vsakega, ki jo sprejema. Plemenita ljubezen teži k bitju samo zato, da ga obogati, osrečuje, tolaži, da mu pokaže resnico in da sveti njegovemu življenju.

Lahko rečemo, da se Bog sam poslužuje sreče, ki tako ljubi; razodeva se po njem.

Tako je ljubila sveta Marija, tako ljubijo Gospodu posvečene duše, duhovniki in pobožni kristjani, ki se žrtvujejo pri obnovi vernikov in družine.

Tako bi morale ljubiti neštete duše, ki se približujejo Jezusu, Križanemu.

Politiki in sociologi ne bodo rešili sveta, pač pa svetniki. (Civiltá)

P. Plus D. J.

Milosti polna

Ob misli na Oznanjenje ni treba, da si predstavljamo zunanji okvir dogodka. Ustavimo se ob angelovi besedi: »Zdrava, milosti polna!«

Marija je bila že ob svojem rojstvu obdarovana s toliko polnostjo milosti, da se človeku skoraj zvrta v glavi, če jo hoče poskusiti izmeriti. Saj je ona edina ohranila neizmerno bogato rajsko dediščino božjih otrok — posvečujočo milost. Ta polnost je vsak trenutek njenega zavestnega življenja še naraščala. Zdaj pa se pripravlja nov val milosti, ki ga bo Sveti Duh izlil v njeno dušo.

Na Marijino vprašanje, kako se bo zgodilo, kar ji angel napoveduje, ji le-ta odgovarja: »Sveti Duh bo prišel nate in moč Najvišjega te bo obseščila. Pri Bogu ni nič nemogočega.«

Kaj naj se to pravi, če ne: »Ti si že do prekipevanja polna božje milosti. Toda glej, presveta Trojica se hoče na še bolj kraljevski način združiti s teboj. Polna si milosti, a prejela boš še več, da bo ta polnost še večja.«

Protestantje so poskušali zmanjšati Marijine odlike in oslabiti pomen besede »milosti polna«. Duns Scotov učitelj, učeni in pobožni Viljem Warro, pa je rekel svojim dijakom: »Če se imam, govoreč o Mariji, zmotiti, se rajši zmotim tako, da ji pripisujem preveč kakor premalo.«

Marija, vedno v skrbi, da bi popolnoma izpolnila božje želje, je ob angelovem predlogu in po njegovem pojasnilu na široko odprla svojo dušo: »Glej, dekla sem Gospodova, zgodi se mi po tvoji besedi!«

Veličastno, kakor se spodobi za tako veliko skrivnost, piše angleški oratorijaneec p. Faber:

»Pred tem trenutkom je deviška kri Marijina bila še samo njena. Brezmadežna devica še ni bila prejela odlike, da bi bila hkrati devica in mati. Toda v hipu je postalo vse drugače. Iz Marijine prečiste krvi je Sveti Duh oblikoval presveto Jezusovo telo, ki se je vanj naselila v istem trenutku ustvarjena Jezusova človeška duša. Do tedaj se večna Beseda božja še ni bila sklonila, da postane košček svojega lastnega stvarstva. V tem hipu pa se je izpolnil načrt, ki ga je bil Bog zamislil od vekomaj.«

»In Beseda je meso postala in med nami prebivala.«

Pred Materjo božjo in Materjo milosti se je nadangel Gabrijel priklonil še z večjim spoštovanjem kakor ob svojem prihodu. In ko se je oddaljil od nje, je ostala pogreznjena v adoracijo in zahvalo in v najglobljo ponižnost pred Njim, čigar tabernakelj je pravkar postala...

C.

Zakaj so prišli na Indeks

Italijani:

Gabriele d'Annunzio

Alfiéri Vittorio (1749—1805), italijanski grof in dramatik, ki je pričakoval veliko Italijo. Zaradi pesimizma in poveličevanja starega poganstva je Cerkve obsodila Della tirannide, Panegirico di Plinio a Traiano, Del principe e delle lettere, Satire, Vita di Vittorio Alfiéri da Asti scritta da essa.

Gabriele d'Annunzio (Rapagnetta) (1863—1938), slaven po svojih literarnih in političnih podvigih. »Slavospev me je omamil,« pravi sam, »z vsem srcem sem se vrgel v življenje, hlepeč po užitku in z vso ognjevitostjo mladosti.« Kakor njegovo življenje, tako so tudi njegovi spisi (pesmi; romani: Il piacere, L'innocente, Trionfo della morte, Il fuoco...; drame: La città morta, Francesco da Rimini, Gioconda, La nave itd.) polni strasti, razkošja, blazne askeze, perverzности... Njegov jezik in slog, še bolj pa njegova pustolovsko zanesena narava in navdušenost za fašistično Italijo, so ga napravili za najpopularnejšega in najbolj slavljenega modernega italijanskega pisatelja.

Njegova dela so »simfonija mesa in parfuma«, psihologija strasti; D'Annunzio je učenec Tolstoja in Nietzscheja, ki prevrača katolicizem po lastni volji... Zaradi tega so na indeksu vsa njegova dela brez izjeme.

Foggazzaro Antonio (1842—1911), italijanski senator, znan romanopisec in liberalni katoličan. Prepovedani sta deli: »Leila« in »Il santo«, »ki je bolj spis o strasti in manifest modernizma kot pa umetnina«, ki vsebuje dokaj zablod o čudežih, Cerkvi in pokorščini do nje. Zaradi Foggazzarovih religioznih bojev vsebujejo tudi nekateri drugi njegovi spisi precej podobnih, zlasti pesimističnih tendenc, ki niso popolnoma brez kvara.

Leopardi Giacomo (1798—1837), eden izmed največjih italijanskih lirikov, po naravi šibek, razočaran nad katoliškim formalizmom, obupan nad seboj in domovino. Zaradi tega so obsojeni njegovi pesimistični filozofski dialogi: »Operette morali«.

Marini Giovanni Baptista (1569—1625). Po njem se imenuje osladni literarni stil »marinizem«. Morala večine njegovih del je zelo nizka (L'Adone, Gli amori notturni, I baci, Il camerone, Il padre Naso, La frigionia in Torino, Raggualgio de' costumi della Francia, I trostulli estivi, Il duello amoroso, La lira, Venere pronuba).

Negri Ada (1870—...), sprva levičarsko socialna, sedaj se približuje katolištvu. Pesniška zbirka »Fatalità« je prepovedana zaradi pretiranega socializma.

Omenil sem le nekatere važnejše italijanske pisatelje. Indeks obsega sicer še kopico drugih, ki pa so manj znani in se jih zaradi tega izpustil. Boccacciov »Decamerone« in Machiavellijev »Il principe« sicer nista v Indeksu več označena, toda vsaj prvi je prepovedan že po moralnem indeksu. (Dalje.)

Rim in biblija

Pod tem naslovom proti katoliški Cerkvi razširjeni letak smo v celoti priobčili v 10. številki »Naše Zvezde«. Jurist Petelinšek je najboljše rešil nalogo. Letak pravi: 715 so začeli častiti Marijo in svetnike.

Petelinšek odgovarja: Matere božje niso nikakor začeli častiti šele l. 715. Evangelist Luka nam poroča, da se je angel Gabrijel prikazal Mariji in ji oznanil, da bo postala Mati božja. Pozdravil jo je z besedami: »Zdrava, milosti

polna, Gospod je s teboj, blagoslovljena ti med ženami!« — Najnovejša odkritja v katakombah pričajo, da so kristjani že v prvih stoletjih častili Marijo in svetnike (Marijine slike, ploščice s prošnjami k sv. Petru in Pavlu i. dr.). Tem zgodovinskim dejstvom se bo pač težko upreti s trditvijo, da bi se češčenje svetnikov uvedlo šele l. 715.

Letak pravi: 1215 je bila uvedena vsakoletna spoved.

Petelinšek odgovarja: Zakrament sv. pokore je postavil Jezus Kristus sam z besedami: »Prejmite Svetega Duha; katerim grehe odpustite, so jim odpušteni; katerim jih zadržite, so jim zadržani.« (Jan 20, 25.) Formalna napaka letnice pri tem ugovoru je, da bi bila vpeljana vsakoletna spoved l. 1215. Redno spoved so poznali prvi kristjani. 1215 je IV. lateranski cerkveni zbor predpisal, da mora vsak kristjan vsako leto vsaj enkrat, in sicer o velikonočnem času, prejeti sv. obhajilo. Ta zapoved velja še sedaj; saj je tudi v novem cerkvenem zakoniku (cod. iur. can., can. 858, § 1).

(Dalje.)

Janko Mlakar

Magdina žrtev

Igra iz dijaškega življenja v šestih slikah.

Hren: Mir! »Pri škofu Hrenu« se pravi. Hren je veliko škodoval slovenski književnosti, ker je sežigal slovenske knjige. Pri tem vandalizmu mu je vneto pomagal vojvoda Ferdinand, ki je več tisoč protestantov izgnal iz slovenskih dežel, ker niso hoteli kloniti in sprejeti katoliške vere. Mimogrede povedano, je bil Ferdinand zelo pobožen in veren gojenec jezuitov.

Angela (dvigne roko): Prosim, gospa profesor!

Hren: No, kaj hočete, Vidic?

Angela: Ali niso tudi protestantski knezi preganjali katoličanov?

Hren: Pa so za to imeli pravico. Takrat je veljalo pravilo: Cuius regio, illius religio. Čigar dežela, tega vera. Po tem zakonu so imeli knezi pravico določevati vero svojih podložnikov. Ker niso katoličani hoteli sprejeti protestantske vere, so imeli knezi čisto prav, da so jih izgnali.

Angela: Potem je pa tudi Ferdinand imel prav, da je izgnal protestante. Ali zanj ni veljal zakon »čigar dežela, tega vera«?

Hren (nevoljno): Neumno vprašanje! Gotovo ste v kongregaciji?

Več deklic: Da, je.

Hren: No, saj se mi je zdelo. Tam vam itak ne znajo drugega vbijati v glavo kakor slepo vero in pokorščino do Cerkve in papeža. No, ti papeži... (Deklice napeto pričakujejo, kaj bo rekla.) Ali ste že slišale kaj o papežinji Ivani?

Več deklic: Še ne. Oh, povejte nam, gospa profesor. (Nekatere se med seboj pomenljivo spogledujejo.)

Hren: Potem me bodo pa zopet raznašali, da vas pohujšujem.

Več deklic: Kar povejte!

Ena izmed deklic: Smo že tako zadosti pohujšane. (Smeh.)

Hren: Naj bo, vam pa povem. Boste videle, je zelo zanimivo. (Nekatere deklice se muzajo.) Neko deklico, po imenu Ivano, je odpeljal njen fant v Atene. Tu se je oblekla v moško obleko ter študirala filozofijo. Čez nekaj let se je vrnila v Rim, še vedno kot moški oblečena, in je kmalu s svojo učenostjo vzbudila povsod veliko pozornost. Slednjič so jo izvolili celo za papeža. Vladala je dve leti na Petrovem stolu. Tako je dobila nezmotljiva cerkev žensko za Kristusovega namestnika, čeprav je rekel sv. Pavel, naj ženska v cerkvi molči. Mulier taceat in ecclesia. No, Ivana je bila lep sveti oče! (Nekatere deklice se zasmejejo, najbolj Tjaša. Druge se pa drže resno, da se jim vidi na vedenju nevolja.)

Angela (vstane): Jaz sem pa slišala, da je to, kar ste nam povedali o papežinji Ivani le bajka, ne pa zgodovinska resnica. Izmislili so si jo v 13. stoletju, pa so jo v 15. zavrgli katoliški zgodovinarji, v 16. pa tudi protestantski. Dandanes noben resen človek več tega ne verjame.

Hren (nevoljna): No, radovedna sem, kje ste to učenost pobrali. Gotovo zopet v kongregaciji.

Angela: Ne, gospa profesor, pač pa pri verouku pri profesorju Resniku.

Vera (kar sedé): Komu naj pa sedaj verjamemo, vam ali profesorju Resniku?

Hren (v zadregi): Vidic, sedite! (Angela sede.)

Vera: Prosim, gospa profesor, komu naj verjamemo, vam ali profesorju Resniku? (Nekaj deklic se pritajeno zasmeje.)

Hren (še v večji zadregi): Bogataj, zapomnite si, če hočete kaj vprašati, morate najprej dvigniti roko, potem šele smete vstati in povedati, kaj vas teži.

Vera (dvigne roko in vstane): Prosim, gospa profesor, komu (deklice se zasmejejo) naj...

Hren (jezno): To ste že desetkrat povedali.

Ena izmed deklic (polglasno): Samo dvakrat. (Pritajen smeh.)

Hren: Mir! Torej, kar sem vam povedala, sem brala v nekem zanesljivem zgodovinskem delu, ki ga je napisal avtor, ki ne piše bajk.

Vera: Prosim, kako se pa piše ta zanesljivi avtor?

Hren: Sedaj imam pa že zadosti vaših bedastih vprašanj. Takoj sedite, sicer...

Vera (hitro sede): Že sedim. (Vse deklice se zasmejejo.)

Hren: Kaj si vi dovolite? Ali hočete, da vas zapišem v dnevnik?

Vera: Ne. Sicer sem pa le povedala, da sem vas ubogala in sedla.

Hren (kriči): To je pa naravnost nezaslišano, kaj vse si vi predrznete nasproti svoji profesorici. Ali bi radi frčali iz gimnazije?

Vera (ne da bi vstala): Prav rada, takoj po maturi.

Hren: Sedaj je pa mojega potrpljenja konec. Takoj po uri pojdem h gospodu direktorju in bom zahtevala vašo izključitev zavoljo vašega impertinentnega vedenja.

Vera (vstane): Prosim, gospa profesor! Potem bo pa gospod direktor tudi zvedel, kakšne zgodovinske resnice nam pri slovenščini pripovedujete. (V razredu je vse tiho.)

Hren (kriči): Tako, vi me hočete denuncirati? Vi, vi... jaz... jaz vam že pokažem. (Pozvoní. Hren odhiti vsa razburjena iz sobe. V razredu nastane velik šum in vpitje. Nekatere se smejejo in ploskajo.)

Nekaj deklic: Živio Vera! Dobro si se postavila.

Druge: Pa tudi Angela je Hrenovki dobro povedala. Živio Angela! (Nekatere ploskajo.)

Tjaša (jih gleda nekaj časa molče, nato): Mir, dekleta!

Nekaj deklic: Tiho! Tjaša hoče nekaj povedati. (Deklice se umirijo.)

Tjaša (jezno): Hrenovki se je prav zgodilo, saj je tudi jaz ne morem. Videla sem pa, da so nekatere, seveda klerikalke, aklamirale Angeli, ker se je postavila za papeštvo in katolištvo. Tega pa me, zlasti krožkarice, ne moremo odobravati. To bi bilo proti našemu svetovnemu naziranju.

Ena izmed deklic: Pojdi se solit, ti in tvoje svetovno naziranje. Angela je že dobro povedala Hrenovki. Živio Angela!

Več deklic: Živio, živio Angela! (Več jih ploska, med njimi tudi Stana in Justa. Silva ne ve, kaj bi storila, in gleda začudeno okrog.)

Tjaša (jezno): Krožkarice na mojo stran! (Stopi ločeno od drugih. Poleg nje se vstopijo dve ali tri deklice.) Justa in Stana, takoj k meni!

Justa: Kaj še! Ali misliš, da imaš kužke pred seboj? (Druge utihnejo in poslušajo.)

Stana: Še tega se manjka, da bi nam požvižgala. Danes tudi medve drživa s kongreganistkami.

Vera (ki je do sedaj samo opazovala, skoči na klop): Poslušajte, dekleta!

Nekaj deklic: Posluh! Vera ima besedo. (Deklice se obrnejo k Veri.)

Vera: Dekleta, ali se moramo res vedno med seboj klati in prepirati? Glejte, tako malo nas je, pa smo razdeljene v dva tabora. Samo še dobre štiri mesece bomo skupaj, potem se bomo pa razpršile na vse strani. Ali bi ne mogle vsaj ta čas v miru in slogi živeti?

Nekaj deklic: Saj bi me rade, pa nas krožkarice vedno izzivajo in zmerjajo s terciarkami in farškimi.

Druge deklice: Tako je! Puste naj nas v miru, kakor me nje. Če se pa ne bomo branile, bodo še po nas hodile.

Tjaša (prekriči vse): Farške ste, farške, terciarke. Če hočete, vam to še stokrat povem. (Nastane velik nemir. Vse kriči vprek.)

Vera: Posluh! Prosim, posluh.

Nekaj deklic: Mir! Poslušajmo Vero, kaj bi nam še rada povedala. (Polagoma nastane mir.)

Vera: Dekleta, mislim, da ste večinoma za to, da se več ne prepiramo.

Več deklic: Da, smo.

Vera (z nasmehom): Torej pokopljimo danes bojno sekiro in kadimo mirno pipo!

Več deklic: Tako je. Vera ima prav.

Ena izmed deklic: Sem s pipo! (Nastane smeh.)

(Dalje.)

Ali so bili naši kulturni delavci verni

Francè Jesenovec

21. Josip Jurčič (1844–1881).

Pisatelj Josip Jurčič spada po vsem svojem književnem in časnikarskem delu v dobo Mladoslovencev, saj je bil najboljši Levstikov učenec. In kot tak je bil v svetovnonazornem pogledu pač tudi Jurčič eden izmed tistih naših izobražencev, ki so bili sinovi nemškega in češkega malomeščanskega liberalizma, izhajajoč iz prepričanja, ki je temeljilo na pozitivizmu in s tem deloma tudi še na klasičnem humanizmu. Kakor drugi naši izobraženci tiste dobe je tudi Jurčič ob nacionalni romantiki postavil na prvo mesto svojega življenjskega dela — narod, svobodo in prosveto in se s tem novim geslom postavil v odločno načelno nasprotje Staroslovcem z geslom: vse za vero, dom, cesarja. Tudi Jurčič je bil v družbi z Levstikom, Stritarjem, Jenkom, Levcem in drugimi med tistimi našimi kmečkimi sinovi, ki so sprejeli od slovenske matere globoko in resnično katoliško vzgojo in miselnost, a so pod vplivi tujih gibanj (liberalizma) in moderne literature zašli s poti, ki jim jo je pokazala mati, ter se odtujili krščanski skupnosti našega na-

roda, čeprav ravno Jurčič tesnih stikov (po Levstikovih navodilih!) s preprostim slovenskim ljudstvom nikoli ni izgubil. In prav ti stalni tesnejši stiki Jurčičevi z našim preprostim ljudstvom na deželi so bili vzrok, da Jurčič v svojih spisih in v svojem javnem delu nikdar ni žalil verskega čuta našega deželana, nikdar ni sam ostreje v javnosti nastopal proti Bleiweisovi in Jeranovi struji, marveč je v svojem listu »Slovenskem narodu« o teh stvareh dal rajši besedo bojevitešemu in odločnejšemu Janku Kersniku (n. pr. v dobi kulturnega boja 1872–1874).

Jurčič je bil v prvi vrsti književnik, šele v drugi časnikar in publicist. Pisateljati je začel že kot četrtošolec in kot osmošolec je bil že priznan slovenski pisatelj. In prav takrat (1865) je prvič trčil kot pisatelj ob Bleiweisove in Jeranove nazore glede na umetnost. Ko je namreč v almanahu »Slovenska vila« napisal ljubezensko zgodbo Dva prijatelja in jo nesel Bleiweisu, ga je ta prav zaradi ljubezni v njegovih delih pograbil, češ da ljubezen ne spada v knjigo. V knjigo spada namreč po Bleiweisovem mnenju kaj bolj resnega, ne pa takale »lahkonožna beletristika«. Jeran pa je bil ob ti priliki v svoji »Zgodnji Danici« še ostrejši in je mladega Jurčiča ostro zgrabil, češ da ne sme opisovati »tiste ljubezni, ki pelje v Ljubljano, Savo, Donavo, pa še kam drugam.« Ob isti epizodi je Levstik pisal Miklošiču o Jurčiču: »Duhovstvo ljubljanskih učilnic ga jako pisano gleda...«

Jeranovo in Bleiweisovo mnenje o leposlovju in njega namenu se mi na tem mestu zdi potrebno nekoliko pojasniti, ker se v naši književni zgodovini le kar preveč na splošno obsojajo zgornje in še druge podobne Jeranove ocene naših leposlovnih del. Jeran je bil namreč precij daleč od pravega pojmovanja slovsvenih del, se pravi: od estetskega pojmovanja. Staroslovenci so bili predvsem utilitaristi, izhajajoč iz Kopitarjevega grobega utilitarizma — iz racionalizma. Koristiti praktičnemu vsakdanjemu delu, to naj bi bila po njegovem mnenju prva naloga pisateljev in pesnikov. Ono pravo, čisto leposlovje jim je bilo le za zabavo in mimogrede, od tod naziv »lahkonožna beletristika«. In ta »lahkonožna beletristika« je bila po Jeranovem mnenju namenjena v prvi vrsti mladini, češ da ta še ni za resno delo. Starejšim pa — resnim možem — naj bi bila beletristika le za oddih in zabavo in preganjanje dolgega časa. Iz tega nam je šele povsem razumljivo, od kod tisto pretirano preganjanje vsake, še tako nedolžne in naravne ljubezni v Jurčičevih delih: »lepa knjiga je bila v prvi vrsti namenjena mladini.« Toda po takem nazoru bi pojem mladinske književnosti povsem izginil, ker je bilo potreba sploh vso beletrijo dati ravno mladini v roke.

A tako ocenjevanje leposlovja je samo pedagoško utilitarnega značaja in je šele en del celotne estetske kritike.

V poznejših letih je šel Jurčič povsem preko takih nazorov na delo za pravo leposlovje, a v kritičnih sestavkih v »Slovenskem Glasniku« je obračunal z jernovci in se popolnoma postavil ob stran Levstiku in Stritarju.

V teh bojih še mlad in navdušen je pozneje Jurčič zaradi revščine in ker je prišel pod Stritarjev vpliv, na koncu pa še zaradi slutnje bližajoče se smrti postajal vse bolj in bolj brez življenjske živahnosti in radosti, vse bolj in bolj sili tudi iz njegovih del kot iz Stritarja neka pesimistična miselnost — pač iz osebne tragike. Kakor pozneje za Levstika pa je tudi za Jurčiča dne 4. maja 1881. javil mrliški list, da je »po dolgej in mučnej bolezni, prejemši sv. zakramente za umirajočee, 3. maja ob 9¼. uri zvečer mirno v Gospodu zaspal.« (Dalje.)

Hublet-Anžič

Ilustriral J. Mežan

Konj jo je tako dobro ubiral, da se je voz še pred mrakom ustavil pri hiši gospe Držajeve. Gospod Grom je Dragota prijel za roko, da bi varneje stopil iz voza:

»Menda je hiša čisto prazna. Takoj pozvoni, midva pa te počakava, da ti odprol«

Fant je pozvonil. Nič. Pozvonil je drugič, tedaj pa so se zaslišali težki koraki in polglasne kletve in šofer je odprl vrata. Gospod Grom je na prvi pogled spoznal, da je možak pijan. Opotekal se je, se naslanjal na podboje in prostaško grozil, da bo »umazanega smrkavca ven vrgel, ker se takole potepa.«

Gospodu Gromu pijana klada ni bila kar nič všeč in otrok se mu je preveč smilil, da bi ga zaupal takemu govedu. Zato je hlapcu kar povedal, da bo njegovega mladega gospodarja odpeljal s seboj.

»Briga me!« je dedec skomizgnil z rameni. »Samo, da bo takrat nazaj, ko se gospa vrne. Sicer ga pa ne bo nič pogrešala... Kar pri vas naj ostane... a meni bi se spodobilo malo napitnine...«

Gospod Grom je Dragota že imel na vozu. Ker se mu je neumno zdelo, da bi pijancu še kaj rekel, je pognal proti domu. Na ploščadi jih je že čakala gospa z otroki, nestrpna in zaskrbljena.

»Kako sta pozna!« je zavpila. »Smo že hoteli brez vaju večerjati. — Sta kaj prida nalovila?«

Albin pa je že skočil z voza, stekel k mami in vihtel svoj dragoceni šopek praproti.

»Šest lepih velikih postrvi! Domov grede pa še eno prav veliko ribo.« je veselo kričal in pokazal na Dragota. Gospa Gromova je bila kar nekam neljubo presenečena, ko je zagledala malega Angleža. Bala se je za svoje otroke, da bi jim njegova družba kako ne škodila, saj ga ni prav nič poznala, kakšen je. Vedela pa je, da je že kaj pogosto videl žalostni zgled brezbrizne matere, te razsipne in lahkomišelnice, ki se je vse bolj bavila s svojo zunanostjo in zabavo kot pa z vzgojo svojega otroka. Ko pa so ji z nekaj besedami povedali o Dragotovi nesreči, je gospa čisto pozabila na svojo nezaupnost in spregovorilo je njeno materinsko srce, ki se mu je zapuščeni otrok hudo zasmilil.

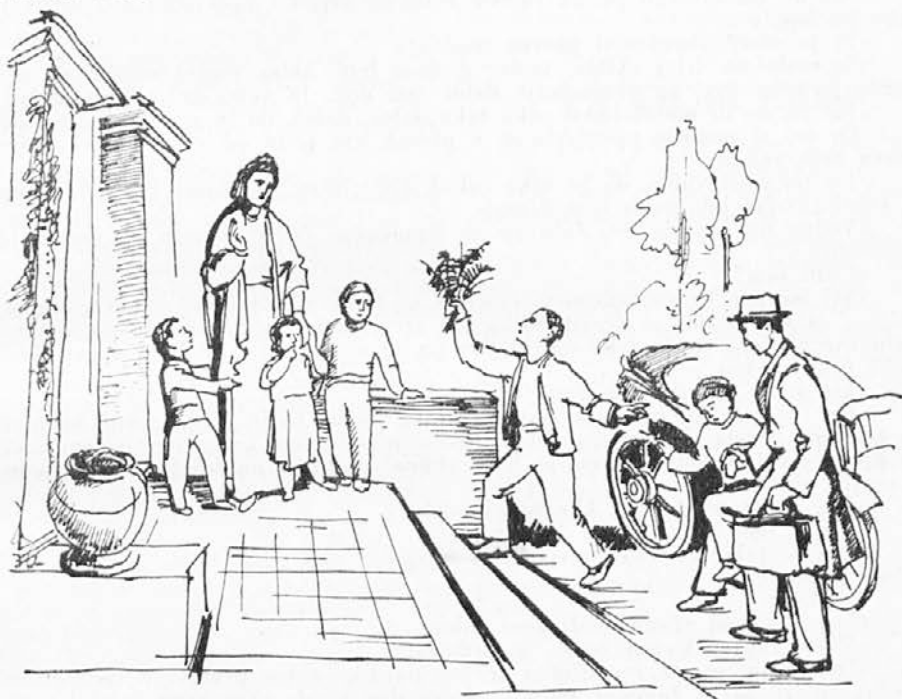
»Dobrodošel nam, Drago!« mu je rekla prisrčno. »Upam, da se boš pri nas dobro počutil. A zdaj hitro k večerji, naši malčki že komaj čakajo! Albin, ti pelji

Dragota s seboj, da se malo umije; Bernard, ti pa Angeli naroči, naj za Dragota pripravi sobo poleg Albinove!»

Kmalu nato so bili vsi pri večerji. Drago je bil spet svež in čedno oblečen, vesel lepega sprejema in prijazne pozornosti, iz globokih oči pa mu je sijala nenavadna radost. Z odprtimi usti je gledal, kako so pred jedjo molili, ne da bi razumel, kaj naj to pomeni, saj je tako molitev slišal prvič v svojem življenju.

»Zakaj neki vsi molijo? Ali so morda žalostni?« Tako je premišljeval. Ker pa so ga že od nekdaj vzgajali k najstrožjemu molku, pa je tudi sicer bil navajen molče gledati vse mogoče nenavadne stvari, ni nič vpraševal, ampak potihem sklenil, da pozneje Albina vpraša.

Njemu na čast so vsi otroci dobili dovoljenje, da smejo govoriti, in fantek se je nemalo čudil, ko sta se tudi gospod Grom in gospa veselo udeleževala njihovega čebljanja. Večerja se mu je zdela kar se dá prijetna. Albin je neprestano kaj novega pravil, ni pa zraven prav nič pozabljal na jed, ampak jedel kakor sestradan volk.

— in vihtel svoj dragoceni šopek praproti.

Ko so vstali od mize, je prišla hišna, da jih brez usmiljenja spravi spat.

Vsi skupaj so odšli v malo kapelico, kjer so bili zbrani že vsi posli, k večerni molitvi. Tudi Drago je delal kakor vsi ostali, pokleknil z njimi in potrpežljivo čakal, da je gospod Grom izmolil vse molitve. Vse se mu je zdelo čisto novo, pa vendar mu je srce čutilo, da je v tej hiši res lepo, kjer molijo dobrega Boga.

Po molitvi je Drago ostrmel, ko so otroci drug za drugim prihajali k očku in mami, ju poljubljali in od njiju prejeli blagoslov na čelo.

Albinu so starši izjemoma dovolili, da sme z Dragotom še malo ostati pokonci in streljati sove, ki jih je po luknjah bližnje razvaline kar mrgolelo. Ponosna kakor prava zankarja sta se fanta postavila na prežo na koncu terase, kamor sta se gospod in gospa prišla hladiti. V prijetnem in mlačnem polmraku, ki pa se je vse bolj zgoščal, sta bila otroka kakor dva nepremična kipa, ždeča ob okroglih stebričih.

Noč je bila prijetna poletna noč, polna vonjav. Gospod Grom je svoj stol primaknil k naslanjaču svoje žene in jo ljubeče prijel za roko.

»Janja,« je rekel polglasno, »Bog bodi zahvaljen, da je našim ljubim drob-ljancem ohranil mater!«

»Pa tudi zato naj bo zahvaljen, da jim je dal očeta, ki ima ljubeče in hkrati pogumno srce! Ako bi me bil preteklo zimo poklical k sebi, se za svoje otroke ne bi nič bala, ker bi vedela, da jim ostaneš še ti!«

»Oba ga torej zahvaliva, da nama je v dno duše vcepil ljubezen, ki nama prijetno sladi vzgojiteljsko dolžnost, čeprav se nekaterim zdi pretežka.«

»Res, ubogi Drago! Ne veš, Andrej, kako zelo se mi otrok smili! Srce mi krvavi, ko ga gledam tako zapuščenega. Povej mi, dragi, ali ni takile materi strašno pri srcu, če vidi, da je njen lastni otrok rajši pri tujih ljudeh kot pri nji?«

»Briga jo!«

»O, Bog jo bo kaznoval!«

»In morda prav z otrokom samim!«

Karabinka je rahlo počila in slišati je bilo Albina, ki je kakor v veliki razdalji rekel:

»Drago, prezgodaj si sprožil. Škoda! Le glej jo, kako frči proč!«

»Nič ne de. Glavno je, da smeva v takile prijetni noči stati na preži! Joj, kako je lepo!«

»Ti je všeč? Torej nisi preveč truden?«

»Še malo ne. Glej, Albin, kadar gledam lepo nebo, vselej mislim na očka. Morda je prav zdaj na svoji ladji, daleč tam doli. In vem, da misli name!«

»Jaz pa ne bi maral imeti očka tako daleč, daleč, da bi ga nikoli ne videl!«

»O, saj si pogosto piševa in si v pismih vse prav od srca poveva, ker se imava zelo rada.«

»Jaz pa rajši vidim, da je očka tukaj, čisto blizu, pa mama tudi! Saj gotovo ni veselo, če je kdo čisto sam doma!«

»Vedno ne, seveda ne. Zato pa se izmuznem, če le morem, in delam lepe sprehode.«

»Čisto sam?«

»Saj moram, ko pa nobenega človeka ne poznam! Zelo rad imam gozdove in polja... a vseeno mi je včasih težko pri srcu, kadar pomislim, da me nihče ne ljubi razen očeta, ki je tako daleč. Ker pa je vedno tako, se bom počasi že navadil tudi na to.«

»Jaz se ne bi nikdar navadil!«

»Pač, bi se! Pa saj tvoja mama ni taka kakor moja. Veš, komaj že čakam, da zrastem. Potem pojdem v pomorsko šolo in postanem kadet ter pridem k očku na njegovo veliko ladjo. Potem pa bova skupaj potovala po deželah, ki jih opisuje v svojih pismih...«

»Kaj pa mati? Jo boš kar tukaj pustil?«

»Prava reč! Saj si sama tega želi!«

»Drago, tako ne smeš govoriti!« se zgrozil nad njim Albin. »Mama vedno ostane mama!«

»Misliš?«

Gospod Grom stisne svoji ženi roko:

»Slišiš, Janja? Kazen zanjo že prihaja!«

»Da, bojim se, da res. Štefan je kot paznik in kot prefekt z lastnimi očmi gledal mnogo takih žaloiger in mi nekega dne pisal: »Zanikrne in slabe starše kazen hitro doide in je grozna!«

»Nasprotno pa je plačilo dobrih staršev sladko, draga moja! Ali ti je kaj žal, da si za najine malčke že toliko žrtvovala?«

»Oh, prav nasprotno!«

Spet je počila karabinka, kriknil je ptič in na teraso je trdo padla težka ptica. Albin ves razburjen priteče, posveti z žepno svetilko in dvigne svoj plen, staro sovo s črnim kljunom. Pogodil jo je naravnost v prsi, pa je vendar divje zavijala oči, od jeze pihala in skušala s svojimi čvrstimi kremplji zgrabiti nestrpno in drobno dečkovo roko.

Albin je bil ves iz sebe. Drago pa je od daleč gledal nevarnega ptiča in občudoval spretnost svojega tovariša. Gospod Grom je žival rešil muk.

»Zdaj je pa že skrajni čas, da gresta spat!« reče mama. Albin takoj odnese karabinko v hišo, potem pa se vrne po poljub in blagoslov svojih staršev. Tedaj pa se Drago le opogumi in vpraša:

»Gospa, zakaj pa ste Albinu na čelo naredili križec?«

»Ker Boga prosim, da ga blagoslovi in varuje, potem pa iz njega naredi človeka, dobrega kristjana.«

»Ali res?« reče zasanjano mali Anglež. Tedaj pa ji nenadoma ponudi še svoje čelo: »Ali ne bi hoteli, gospa, tudi meni narediti križec, da bi tudi jaz postal... kakor Albin?« (Dalje.)

Kongregacija živi

Nizozemska. V industrijskem mestu Helmondu so pred kratkim ustanovili kongregacijo za izobražence. Sedaj šteje 20 članov, ki so si dali nalogo, da se bodo borili proti mlačnosti in čezmernemu uživanju. Takoj v prvem letu svojega obstoja uživa kongregacija zaradi svojega neustrašnega nastopa tudi pri nekatoličanih veliko spoštovanje. Sodali vneto delujejo v »akciji za Boga«, ki je organizirana po vsem mestu ter pospešuje javno krščansko življenje.

Kongregacija gospodov v bližnjem Eindhovenu šteje 70 članov. Zelo se trudijo, da bi ustanovili »katoliški Eindhoven«. To bi naj bila nekaka prosvetna zveza kot matica vseh katoliških društev.

Kongregaciji izobražencev v mestu Herlemu pripadajo predvsem zdravniki, inženirji in juristi, nekaj profesorjev in bančnih direktorjev. Kongregacija ima 80 članov. Sestanke imajo dvakrat na mesec. Po začetnih molitvah dá prefekt pregled o večjih dogodkih po krščanskem svetu. Nato je predavanje o kakem sodobnem vprašanju, po katerem je vedno živahna debata. Vsako tretjo nedeljo v mesecu imajo skupno sv. mašo s sv. obhajilom. Sodali delujejo v župnijski KA.

Nemčija. Moška kongregacija v šlezij-skem mestu Beuthen zelo vneto deluje pri verski obnovi župnije. Na njeno pobudo je bila uvedena moška nedelja, vsaka prva nedelja v mesecu. Sodali vedno skrbijo, da je udeležba mož častna. Ob pol osmih se služba božja prične. Navadno je navzočnih nad 300 mož. Vsi se udeležijo med mašo darovanja okrog oltarja. Nato ostanejo v bližini oltarja ter pristopijo k sv. obhajilu. Popoldne je molitvena ura, ki se navadno zaključí s slovesnimi večericami in procesijo.

Ogrska. Že nekaj let imajo novomašniki-kongreganisti navado, da opravijo svojo novo mašo v lurški votlini Ujszeged blizu Budimpešte. V minulem letu sta dva novomašnika primicirala v omenjeni lurški votlini. Po končani sv. maši sta slovesno obnovila svojo kongregacijsko obljubo.

Mladeniška kongregacija v Szegeđu skuša v zadnjih letih pospeševati versko življenje posebno med obrtno mladino. Od 1935 dalje je ustanovila 8 društev rokodelskih pomočnikov, ki štejejo skupaj 500 članov. Versko življenje med delavci se zato vedno zboljšuje.

Romunija. Dekliška kongregacija v Bukarešti je slavila 10. maja svoj 50 letni jubilej. Sv. oče je poslal za to slovesnost svoj poseben blagoslov. Kongregacija je

tekem 50 letnega obstanka ustanovila šolo za šivanje, otroški vrtec in Elizabetino konferenco. Od ustanovitve dalje je bilo sprejetih 400 deklet v kongregacijo.

Španija. Slavni vojskovodja, general Valera, je po vsej Španiji znan zaradi svoje globoke vere. Pred kratkim je prošil za sprejem v Marijino kongregacijo, ki je ustanovljena pri stolni cerkvi v Segoviji. Sprejem je bil zelo slovesen ob velikanski ljudski udeležbi.

Kongregacija v Valladolidu ima posebno sekcijo »tisk in propaganda«, ki je v minulem letu trikrat nastopila v posebni radijski uri. Člani so nastopili s predavanji, v katerih so razlagali bistvo in naloge kongregacije.

Pij XII. in Hitler

Hitler vidi v črncih pol človeške, pol opičje narave!

»Od časa do časa ilustrirani časopisi prinašajo našim meščanom sliko črnca, ki je v tem ali onem kraju postal odvetnik, profesor, pastor ali celo zavzema kot tenor prve vloge v tej ali oni igri. Jud s tem znova priča svojo teorijo o enakosti ljudi. Propadajoče buržujstvo nima niti najmanjšega suma o grehu proti razumu, kajti dvigati bitje, ki je po svojem bistvu pol opica, je zločinska norost.« (Mein Kampf, str. 478—479.)

Pij XII. posvečuje dvanajst škofov različnih narodnosti in različnih barv.

Med novimi posvečenimi škofi so med drugimi stali pred oltarjem črnc iz Ugande Kiwanuka, Malajec Ramarosandratana, Hindujec Agniwami in Kitajec Tien.

Skoraj vsi nosijo brado. Vsi uče isti nauk o ljubezni do Boga in do bližnjega. Vsi ti različni predstavniki različnih narodov so se posvetili istemu idealu.

Kakor nekoč dvanajsteri apostoli bodo ti novi apostoli šli v svet med prezirane gospodovalce današnjih časov kakor ovce med volkove.

P o s v e t u

Na seji francoskega parlamenta so pred nedavnim komunistične poslance pometali ostali poslanci in stražniki ven. Slišali so se klici: »Ven s komunisti! Naj se gredo bojevati v Karelijo!«

Katoliški akademiki imajo na vseh angleških univerzah svoje organizacije. Na oxfordski univerzi so si osnovali »Quadragesimo Club«, v katerem študirajo socialna vprašanja. Slično organizacijo imajo tudi v Londonu.

Na Holandskem so katoliške župnije izdale poseben oglas z napisom: »Pojdi k spovedi o pravem času. Ko pridejo bombniki, bo morda prepozno! Ohrani dušo čisto smrtnega greha!«

V Franciji je 15.000 duhovnikov pri vojaki, ki so kot navadni vojaki pomešani med ostalo vojaštvo.

Velik kip Kristusa Kralja so blagoslovili na King-Islandu, otoku med Aljasko in Sibirijo. Slovesnosti je prisostvovalo več misijonarjev. Na zahtevo domačinov se otok odslej imenuje otok Kristusa Kralja.

Na Finskem je danes 3,5 milij. protestantov; katoličanov je 1500, ki so razdeljeni v 4 župnije. Dušno pastirstvo je v rokah 8 duhovnikov.

Novomašnik Mirko Rijavec, doma iz Gorice, je končal bogoslovne nauke v Mosquieri v Kolumbiji. Novo sv. mašo je služil v zavodu za gobavce, katerim je sklenil žrtvovati svoje mlado življenje.

Navdušeni komunist Friderik Beal je zelo živahno deloval med delavstvom v Severni Ameriki. Ker je v neki tovarni povzročil krvave delavske izgrede, je s ponarejenim potnim listom zbežal v Rusijo. Medtem so ga obsodili na 20 let ječe. V začetku letošnjega leta se je vrnil v Severno Ameriko in izjavil, da je rajši 20 let v ječi kakor eno leto v komunističnem raj.

Sovjetsko vojno ministrstvo je odredilo, da mora imeti vsak polk rdeče armade svojega »vojnega kurata«, t. j. posebnega komisarja za brezboštvo. V ta namen je bilo imenovanih 38.000 takih komisarjev.

Japonski vseučiliški profesor Masaka je po daljšem bivanju v Evropi imel predavanje v Tokiu; med drugim je o katoliški Cerkvi izrekel sledeče: »Katoliška Cerkve je najmočnejša, najpopolnejša in najvzvišenejša naprava v zgodovini človeštva. Najgloblje krščanstvo je ono, katerega središče je Rim.«

Znamenite Giottove freske v Frančiškovi baziliki v Assisiju bodo v letošnjem letu obnovili in zavarovali pred vlago, ki se je pojavila v baziliki.

Apostolski delegat za Ameriko nadškof Cicognani je nedavno izdal knjigo o ameriških misijonskih pionirjih. Med njimi navaja tudi škofa Baraga kot kandidata za oltar.

V Šanghaj na Kitajskem se je zateklo 16.000 Judov iz onih evropskih držav, ki jih preganjajo.

Portugalci so priredili v svojo največjo Marijino božjo pot v Fatimo narodno mirovno romanje. V času španske

vojne je trepetala zaradi svoje usode. Zato ve ceniti dobroto miru.

Pred božičnimi prazniki 1959 je sveti oče Pij XII. sprejel v posebni avdienci italijanskega kralja in kraljico v Vatikanu. 28. decembra 1959 je pa sv. oče Pij XII. vrnil obisk italijanskemu kralju in kraljici. Po 80 letih je papež zopet obiskal Kvirinal.

Z a s m e h

Nadzornik: »Pepček, ali znaš deset zapovedi?«

Pepček: »Ne ubijajte, ne nečistujate, ne kradite...«

Nadzornik: »Zakaj pa ne rečeš: ne ubijaj, ne kradi?«

Pepček: »Gospoda nadzornika vendar ne smem tikati.«

Soseda je govorila gospodinji: »Tale vaša stenska ura pa ne kaže prav.«

Gospodinja: »Da, nekaj je pokvarjena. Pa nam še kar dobro služi, ker smo se je navadili. Kadar kaže šest in bije dvanaest, takrat je točno tri.«

Kaj je višek raztresenosti?

V hudem dežju prideš domov, položiš dežnik v posteljo, sam pa se greš sušit na kljuko.

Urednikova listnica

M. P., Sv. Tomaž pri Ormožu: Nekateri pesmice so prav prijetne (Srečanje, Krist bo vstal), le ritem ponekod še moti. Pozna pa se jim močan vpliv drugih pesnikov (Golar, Gregorčič...?). Apostrof (...al' ...) je v slovenščini že zdavnaj odpravljen. Motijo me tudi razna mašila v verzu, kot je n. pr.: ... predehteča roka ..., pre-sanjave ceste, ... še zdaj le sam ..., in romantične pritikline: mesečina lije...; jezik je lep, le ponekod so neprimerni izrazi (»k luči se po-da-la...«). Treba je brati. Opozarjam zlasti na moderno pesniško generacijo! Če ne dobite pesniških zbirk, Vam bodo pri tem prav prišle leposlovne revije... Pošljite kar brez skrbi (le z dosti frankiranim pismom!).

Rešitev nagradne apologetične naloge »Rim in biblija«. Izmed poslanih rešitev je bila najboljša tista, ki jo je izdelal jurist Maks Petelinšek iz Ljubljane. Za nagrado-dobi Avguštinove Confessiones. Posamezne rešitve ugovorov bomo po možnosti objavili.

•Naša Zvezda« izhaja dvakrat v mesecu. Cena za dijake 10 din, za druge 15 din letno. Izdajatelj in odgovorni urednik dr. Tomaž Klinar. Uprava: Strelška ulica št. 12/II. Uredništvo: Costova 7, Ljubljana. Tiska Jugoslov. tiskarna v Ljubljani (Jože Kramarič).